Halvårsbetraktelse om Quickärendet 2026

1. Försvann förhören med syskonen?

Råstam skriver på s. 217 ff. i sin bok *Fallet Thomas Quick: Att skapa en seriemördare* (2012) att alla Sture Bergwalls sex syskon berättade för honom att de hade blivit förhörda av polisen om eventuella övergrepp av fadern. Enligt Råstam existerar inte dessa förhör någonstans i materialet. Han gör klart att han menar att de gömdes undan för att de inte stämde med det som utredarna utgick från, nämligen att Quick hade utvecklats till våldsman och mördare som en följd bl.a. av sexuella övergrepp från fadern. Om syskonen förnekade all kännedom om övergrepp, var det enligt Råstam bäst att förhören inte blev kända. Och därför såg utredarna till att det blev så.

Dokumenterades dessa förhör, eller försökte faktiskt polisen gömma undan dem för att de inte stämde med Quicks påstående att han hade blivit utsatt för sexuella övergrepp av fadern? Så här skriver Råstam på s. 221: ”Vad hände då med utskrifterna av förhören med syskonen Bergwall? – De diarieförde inte på Polismyndigheten i Sundsvall, och undanhölls uppenbarligen såväl allmänheten som medierna, juristerna och de domstolar som dömde Thomas Quick.”

När jag nu långt senare frågade förhörsledaren Seppo Penttinen svarade han att han själv höll förhör med tre av syskonen och att dessa förhör finns dokumenterade i förundersökningen. Enligt honom har säkert även de tre övriga syskonen hörts på samma sätt. Att förhören inte skulle vara protokollförda är enligt honom inte tänkbart.

I Bergwallkommissionens betänkande SOU 2015:52 refereras hovrättens beslut om resning avseende mordet på Charles Zelmanovits. I beslutet sägs detta på s. 171: ”Efter det att Sture Bergwall dömts för mordet på Charles har, med anledning av de andra förundersökningar mot honom som pågick, under perioden 1995–2001 förhör hållits med Sture Bergwalls syskon angående förhållandena i hemmet under hans uppväxt. I dessa förhör framtonar en annan bild av hemförhållandena än den som Lars Lidberg lämnat och som redovisats i domen.”

Det står alltså klart att alla syskonen hördes om förhållandena i hemmet. Genom vad som sägs i hovrättens nu nämnda resningsbeslut står det också klart att förhören fanns dokumenterade och tillgängliga. Därmed står det också klart att Råstams påstående att protokollen inte diarieförde utan undanhölls är felaktigt. Det kan visserligen vara så att ingen gjorde någon sak av dem i de rättegångar som följde, men det är ju något annat. Och med hänsyn till att de saknade betydelse för bedömningen i skuldfrågan var det inte heller något märkligt med att de inte hölls fram.

I Seppo Penttinens och Yrsa Stenius bok *Rättsskandalen!?* finns på s. 418 ff. en uppställning av vilseledande uppgifter i Hannes Råstams bok. Jag gör en motsvarande uppräkning av 60 fel i kap. 27 i *Quickologi*. Och Christer van der Kwast gör den kanske allra mest kraftfulla genomgången av Råstams fel i sin bok *Bortom rimligt tvivel*, s. 238 – 261.

Är det bristande respekt för sanningen eller en vilja att få fram ett särskilt budskap som skapar denna sorts fel? Förmodligen bådadera.

2. En kortkort sammanställning av bevisningen, och ett nytt mejl till mediecheferna

Det är nu sju år sedan jag skrev om Quickärendet till chefredaktörer resp. verkställande direktörer på landets sju mest betydelsefulla medier. Eftersom de under dessa sju år inte har gett uttryck för någon vilja att rätta sina fel, tyckte jag det var dags att nu göra det igen. För ju längre man väntar, desto mer fel blir det.

Så här skrev jag på midsommardagen, den 20 juni 2026, till Anne Lagercrantz (SVT), Cilla Benkö (SR), Lotta Folcker (AB), Klas Granström (Expressen), Peter Wolodarski (DN), Lisa Irenius (SvD) och Mathias Berg (TV4):

Bästa mediechefer

Jag skriver till er om det s.k. Quickärendet, liksom jag gjorde 2019. Som bekant har ni i er rapportering utgått från att det var en rättsskandal när Thomas Quick (numera Sture Bergwall) dömdes för åtta mord under åren 1994 – 2001. Mitt mejl för sju år sedan har inte föranlett er att rätta er felrapportering, som ledde till att de flesta i landet trodde att Thomas Quick dömdes felaktigt och att de personer som arbetade med fallet var mer eller mindre korrumperade. Era anklagelser mot dessa personer – framför allt Christer van den Kwast, Seppo Penttinen, Sven Å. Christianson, Claes Borgström och Birgitta Ståhle – var kränkande och grovt felaktiga.

Mot bakgrund av nedanstående bevisning (se längre utläggningar i http://goranlambertz.se/book-extra/sammanstallning-av-bevisningen/ och http://goranlambertz.se/book-extra/berakningar-av-bevisvardet-i-samtliga-mal/ om ni behöver förklaringar) är det inte möjligt för någon att ärligt tro att Quick var oskyldig till de mord som han dömdes för.

Beträffande mordet på Charles Zelmanovits:
– sågen som hittades med metallsökare
– fyndplatsen som Quick hittade till längs en egen väg
– mossan och dikena som han hade nämnt vid förhör före vallningen
– hans berättelse om medbrottslingen som tog sitt liv
– den stora stenen där kroppen återfanns som var som en ”sugga”
– kroppens placering
– kroppsdelarna under mossan där vissa fattades
– den ena skon som var borta
– Charles sinnesstämning
– de fynd som gjordes efter att Quick hade erkänt och berättat
– bältet och jeansen
– jackan.

Beträffande mordet på Johan Asplund:
– styckningsplatsen
– det gröna huset
– Zampos markeringar på styckningsplatsen
– Zampos markeringar i Västansjö
– Zampos markeringar på Främby udde

– fosfathalterna i marken på de ställen Quick pekade ut
– Stefan med tröjan med mönstret
– ljudet som från en dieselmotor
– damen som ropade Lisa
– slamsugningsbilen
– Johans födelsemärke och bråck.

Beträffande mordet på Trine Jensen:
– fyndplatsen med den kraftiga trädgrenen
– vägen till fyndplatsen med den nya sträckningen
– stoppet på p-platsen
– kammen på kroppen
– väskremmen med strypsnaran
– skadorna på huvudet
– att hon var avklädd på underkroppen
– att hon låg i framstupa sidoläge
– kvistarna på kroppen som stämde
– den röda bilen som hade setts av flera
– Sven Å. Christiansons kunskapstest.

Beträffande de båda morden vid Appojaure:
– skissen över tältplatsen
– cykeln i Jokkmokk
– mannen på Domus
– Gällivare centralstation och konstnärinnan
– Farebrink
– besöken hos Nilsson
– attacken i tältet, skadorna, rättsläkarintyget.

Beträffande mordet på Gry Storvik:
– att man hamnade på fyndplatsen av misstag och att berättelsen stämde
– bergspartiet och kraftledningsstolpen
– byggtomten i prostitutionskvarteret
– kräkningen
– huvudskadan
– märkena vid ryggslutet
– likfläckarna
– blödningen från näsan
– presenningen
– klockan på armen
– det vita intill kroppen
– kroppens läge
– bilspåren
– Sven Å. Christiansons kunskapstest.

Beträffande mordet på Yenon Levi:
– det utsmetade blodet på undertröjan
– kniven av sameslöjd
– olika sorters skog i Piteå och Rörshyttan
– vägen till fyndplatsen
– skadebilden
– blödningen ur vänster öra

– axelskadan
– revbensskador och inre bukskador
– ordningsföljden på skadorna
– Levis matintag
– påken utan bark
– glipan mellan byxor och tröja
– Levis byxor.

Beträffande mordet på Therese Johannessen:
– inristningen i björken
– klipputsprånget
– sågbladet som hittades efter att Quick berättat
– bålplatsen vid Ringentjärn
– vägbommen
– huset och häcken vid Haerland kyrka
– Zampos markering i klippskrevan
– Zampos markeringar i övrigt i Therese-utredningen
– Oscars markeringar på pläden
– tiden då pläden hade lagts dit
– bräderna i Fjell
– balkongerna i Fjell
– skissen över Fjell
– p-platsen vid vägen mot Fjell
– daghemmet och banken
– den stängda vägen mot Fjell
– den vita plastkassen
– astmaandningen
– eksemet
– de utvuxna framtänderna
– den krockade Mazdan
– metallbiten och kolet vid en bålplats
– de möjliga benbitarna.

Och beträffande den utvidgade ursprungssannolikheten:
– erkännandena
– berättelsernas karaktär och sammanhang
– Quicks bakgrund med våld och tidigare övergrepp
– den psykiatriska diagnosen
– alla utredningar var nedlagda när han erkände och morden ouppklarade
– det finns ingen annan rejält misstänkt
– nästan alla upplevde att han i huvudsak talade sanning
– cigarrettpaketet med könshåren
– Zampos markeringar i ärenden som inte åtalades
– han hade inte alibi för något av morden
– det finns mycket få konkreta omständigheter som talar mot hans skuld
– inget i förundersökningarna gav skäl att misstänka att han ljög
– boken Kvarblivelse och Cajsa Lindholms analys
– han skrev grova sexualsadistiska texter på Säter
– den norska kvinnan som kom undan
– kraniet efter Alvar Larsson och dylik bevisning
– av protokollen framgår att nästan alla uppgifter kom från honom själv
– han kan inte ha fått veta mer än någon enstaka omständighet genom tidningsläsning.

Jag förstår er tvekan inför att rätta era fel, och att det tar emot rejält. Det är för det första svårt att erkänna att man har begått allvarliga fel. Det är för det andra svårt att veta hur man ska göra det. Och det är för det tredje särskilt svårt att veta hur man ska göra det när ett tillbakaträdande innebär att man riktar misstankar mot någon som har friats av rättsväsendet.

Särskilt det sista kan säkert göra att man anser sig kunna försvara den bekvämaste linjen, att inte göra något: ”Vi vet att vi har gjort fel, men att erkänna det skulle bara göra saker värre. Skönt, då kan vi ligga stilla.”

Låt mig förklara varför jag menar att detta är en oetisk och skadlig hållning:

1. Ni har beskyllt de fem nämnda personerna för utomordentligt allvarliga fel i tjänsten. De får leva med dessa beskyllningar i hela sina liv, och i historien, om ni inte erkänner era fel.

2. Quickärendet är det kanske mest uppmärksammade ärendet i svensk rättshistoria. I detta ärende gick myndigheterna, medierna (med vissa undantag) och en stor svensk utredning tillsammans alldeles fel. Man lät sig luras, man misstolkade fakta och man avstod från den nödvändiga kritiska hållningen. Detta är i sig en stor nyhet, som rimligen borde belysas.

3. Samma sak kan hända igen, om man inte gör ett samlat försök att lära.

4. Ett stort antal brottsoffer – föräldrar, syskon, andra släktingar och vänner – bör få veta sanningen och få klarhet.

Jag hoppas att den omständigheten att en omvärdering drabbar er själva inte ska hindra er från att göra det som är rätt.

Bästa hälsningar

Göran Lambertz

Jag har inte fått svar från någon av de sju.

3. ”Sveriges fyra berättelser”

Jag lyssnade på en del av God morgon Världen den 30 januari 2023, en diskussion om HG Axbergers då kommande bok Statsministermordet. Där sa programledaren Sara Stenholm Pihl att Karin Pettersson, som deltog i samtalet med HG och Lena Andersson, tweetat för en tid sedan: ”I Sverige har vi bara fyra berättelser. Det är Quick, det är Estonia, det är Tsunamin och det är Palmemordet. Och dom måste vi berätta om och om igen.” Sara och Karin verkade vara överens om detta.

Men kan berättelserna berättas på ett helt nytt sätt? Knappast Estonia eller Tsunamin. Men förmodligen Palmemordet. Och med all säkerhet Quick.

4. Bergwall ser svag ut

Sture Bergwall är i dag 76 år gammal och bor i ett samhälle i Jämtland. Han är sjuk och ser klen ut, går med rullator. Vad rör sig i hans huvud i dag när det gäller de åtta morden och förmodligen fler? Överväger han att på nytt säga som det var?

Oavsett vilket, kan han inte ha det så roligt. Men han skulle kunna förbättra sin roll i historien lite grand om han berättar som det var innan det är för sent: ”Det jag berättade om morden fram till 2002 var sant. Det var när jag ändrade mig 2008 som jag ljög.”

5. Att mörka vad som har svärtats

Ett typexempel på resningsåklagarnas sätt att misstänkliggöra utredningarna är det som skedde i resningen av domen för morden vid Appojaure. Där gjorde resningsåklagaren klart att utredarna hade medvetet svärtat ett drygt 10-tal sidor. Och att detta skett för att Quick i de svärtade delarna inte var trovärdig.

Seppo Penttinen körde personligen ner originalhandlingarna osvärtade till resningsåklagaren Björn Ericson. I handlingarna kunde Ericson och de andra resningsåklagarna lätt konstatera att Quick pratade om ett helt annat ärende i det svärtade avsnittet. Då hade de nog förstått (om de inte förstod det) att det var detta som var anledningen till att det inte borde finnas med i Appojaureutredningen.

Varför gav man sig inte tid att ställa en rak fråga: ”Varför svärtade ni de här sidorna?”

För övrigt dök dessa sidor upp i ett annat förundersökningsprotokoll, med hänvisningen att de var ett transumt ur Appojaureutredningen.

6. En roman på gång

Det ryktas att advokaterna Per E. Samuelsson och Lena Ebervall, som är gifta med varandra, är på gång med en ny bok. Det ska vara en roman om Johan Asplund-fallet, alltså mordet på Johan Asplund i Sundsvall 1980.

Det blir spännande läsning. Romanformen är nödvändig om man vill göra det trovärdigt att någon annan än Thomas Quick låg bakom Johans försvinnande.

7. 22 betraktelser

Alla de 22 Quickbetraktelser som jag har skrivit sedan 2015 finns samlade i ett dokument som återfinns här: (Länken finns inte i denna pdf-fil utan bara i motsvarande text i blogginlägget.) En innehållsförteckning till det dokumentet finns även sist i den här betraktelsen.

Innehållsförteckning till sammanställningen av de tjugotvå hittillsvarande betraktelserna
(en länk till sammanställningen finns på hemsidan)

1. Inledning	sid. 1
Det som hände åren 2008–15	1
Några kommentarer	3
2. Jurister, läkare, poliser och psykologer talade osanning	3
Envisas eller inte?	3
Kort bakgrund	4
Mediernas roll – och vissa andras	5
Sannolikhetsberäkningar	7
Den nya tystnaden	8
Att komma ur knipan	8
3. Den lilla lögnen	9
Rättsskandalen	10
Sannolikhetsberäkningar, nu med Bayes´ sats	11
Sture Bergwalls bok	12
Varför trakassera Bergwall?	12
En domstolsprövning?	13
Det som är bra	13
4. Åren som gått	14
Kevindokumentären, Dan Josefsson och Sven Å. Christianson	14
Sådant som inte har hänt sedan sist	14
Nedlagd skadeståndstalan	14
Sannolikheten för Bergwalls skuld	15
Förvånande oförmåga	16
Söndagsintervjun	17
Dreyfusaffären, skuld och feghet	17
Alla hundar är stora	18
5. Vad har hänt sedan sist?	19
Rättsskandalen som villfarelse – hur unik och hur gammal?	20
Vissa inblandade personers insikter och misstankar	22
Något om Bergwallkommissionen till sist	24
6. Åren	24
Orsakerna	24
Tillfredsställelsen	25
Rättsskandalen!?	25
Bevisningen	25
Tigandet	27
Justitiekanslern	27
Film	29
Norge	29
Betrakta?	29
PS	30

7. Århundradets rättsskandal 30
Argumentera? 31
Cajsa Lindholms bok 31
Seppo Penttinens och Yrsa Stenius bok 31
Christer van der Kwasts bok 32
Det som göms i snö 32
Blir det någon skadeståndstalan från Bergwall? 32
Quickärendet och ett par välrenommerade journalister 33
Att kunna erkänna fel – eller inta en reservståndpunkt 34

8. Beviskraft – och att förstå bevis rätt 36
Jurister som hävdar rättsskandalen 38
Stimulansen av en villfarelse 39
Några saker som händer – eller inte händer 40
Hur hade det gått om inte vi i Öjegruppen hade hållit emot? 41
Kommentarer till de avsnitt i Christian Dahlmans bok Beviskraft som rör Quick 42

9. Är individualismen en orsak till att så många trodde på rättsskandalen? 48
Jurister som tror på rättsskandalen 48
Bayes´ sats, boken Beviskraft och bevisningen mot Thomas Quick 49
Seminariet om Cajsa Lindholms bok 50
Fortfarande har Bergwall inte väckt talan mot staten om skadestånd 50
Något ytterligare om Bergwallkommissionen 51
Vilka personer har gjort mest för att lura svenska folket och befästa villfarelsen? 51
Kan man säga att det inte var en rättsskandal och samtidigt tro att Quick inte är skyldig? 52

10. Claes Borgström 53
Claes artikel i SvD och debatten efter den 53
Människors syn på saken efter Claes Borgströms ord 55
Varför inte ett förtalsmål? 56
När har Quickärendet vänt? 56
Diskussion med Alexander Barkman om bevisvärdet i Johanmålet 57
Mordet på Olle Högbom 57

11. Tio tidigare betraktelser 59
Vad har hänt sedan sist? 59
Tioårsartikeln 59
Helena Nymans syn på saken 62
Den norska serien om mordet på Therese Johannessen 63
Filmen ”Quick” och vad den saknar 63
En sammanställning av bevis för alla åtta morden 63
Promemorian med advokaten Alexander Barkman 63
Är det något särskilt med Sverige som gör oss mottagliga för villfarelser 64

12. Vändningen 66
Och nu då? 67
En analys av vad som hände 68

13. Inledning 68
En fransk dokumentärfilm om Quick 69
Den norska serien om mordet på Marianne Rugaas Knutsen 69
En sammanställning av all bevisning med invändningar 69
Hur man värderar vissa bevis – lite om matematikens betydelse 70
Promemorian med advokaten Alexander Barkman 70
Är Quick-villfarelsen ett tecken i tiden? 71
Ansvaret för haveriet 71
En vändning? 71
Att ha och att få rätt 72

14. Jan Guillous bok ”Den som dödade helvetets änglar” 73
HG Axbergers bok ”Statsministermordet” 74
Sammanställningar av all bevisning med invändningar och beräkningar 74
Sannolikheten för att Quick inte begick något av morden 75
Lennart Höglund har fyllt 80 75
Vilka tror i dag på rättsskandalen? 76
Ett av livets glädjeämnen 76
Kalla fall 77

15. Inledning 77
Dokumentären om Appojauremorden 77
Boken om supersnuten 79
Handlar villfarelsen om den seriösa journalistikens förfall? 81
Vad har villfarelsen gett professionellt? 81
Varför visar sig inte Bergwall i Sverige? 81
Har det vänt? 82
Bayes, AI m.m. 82

16. Inledning 83
Granskningsnämndens avgörande beträffande Appojaure-dokumentären 84
Begick resningsåklagarna tjänstefel? 84
Sannolikhetsberäkningar och traditionella bevisvärderingar 85
Skälen till att villfarelsen inträffade och består – början till en fördjupad analys 86
Poddar 87

17. Inledning 87
Per Asle Rustads bok ”Hvem tok Therese?” 88
Vems är skulden till att en sex gånger dämd seriemördare blev friad? 89
Bevisvärdering med AI 90
Vilka tror ännu att Sture Bergwall är oskyldig till de åtta morden? 91
Att våga erkänna fel, debattera, forska och publicera 91
Samhällsmoralens utförsbacke 93

18. Åren 93
Varför Quickbetraktelser? 93
Debatten om hundsökens bevisvärde 94

Vilka tror i dag att Sture Bergwall är oskyldig till de åtta morden? 94
Debatten på Publicistklubben 2012 95
Fusk i podden ”Spår”? 95
Berättelser från en resa i Sydnorge 96
Alla kommer undan ansvar pga allas intresse av att sanningen döljs 96

19. Har det hänt något sedan sist? 97
En påminnelse 97
Kronologi 97
What remains 101
Brittisk podd 102
Det som är bra 102
Alexander Solzjenitsyn 102

20. 20 betraktelser 102
19 erkända mord 103
Hänt 1: En ny bok är på gång 103
Hänt 2: Quick i ett av de sista programmen ”Veckan” 104
Hänt 3: Sture Bergwall har fyllt 75 år 104
Hänt 4: Sättet att beräkna bevisvärdet har testats 104
Varför avslöjas inte villfarelsen? 105
Får man vara elak? 105

21. 21 betraktelser 106
Hänt sedan sist 106
Bevisningens styrka, matematiken utvecklas 107
Civilkurage 108

22. Försvann förhören med syskonen? 109
En kortkort sammanställning av bevisningen, och ett nytt mejl till mediecheferna 110
”Sveriges fyra berättelser” 114
Bergwall ser svag ut 114
Att mörka vad som har svärtats 114
En roman på gång 115
22 betraktelser 115